

DUSEVNI LISZT

Mejszecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Püconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lasztnik i vödávnik: Prejkmurszka evang. síniorija.

Cejnja ita leto 20 din., edna numera 2 din.

Roköpíszí sze v Püconce májo posilati.

Naprejplacsilo gorivzeme vszáki ev. dühovnik i
vucsitel.

Vüzem i cérkevno delo.

Gori je sztano! Tô glászi vüzemszki szvétek. Jezus 'zivé. Ne iscsite toga 'zivôcséga med mrtvimi, nego idite i povéte, ka pred vami ide i vidili ga bodete! Ne potúje vernikov sereg k-Zvelicsiteli premínyenoszti, Krisztusa szv. m. cérkev ne varje pobožne szpômenke, nego z-môcsi onoga 'zivé, koga je grob nê mogao na veke v-szébe zaprêti, kí z mocsjôv Szv. Düha po rêcsi i sakramentomi szam dela med nami, pozáva, vküpeszprávla, mér, môcs. zvelicsanye i 'zítek vekivecsen dá.

Záto k-toj obládajôcsoj rêcsi „Gori je sztano“ száma od szébe sze prikapsúje ona drúga obládajôcsa rêcs: Gori sztánemo!“ Ja, gori-sztánemo, 'zíveli bomo, — ár Krisztus 'zivé. Jezus 'zivé! — po nyem mam nemrtelnoszti vüpanye. Tô szpêva krsztsanszka düsa kak szv. herb z-preminôcséga vu vezdásnyem, vu vüpanyi prísesztnoszti. Pavel apostol tüdi, gda v I. kor. lísztí ná 15. táli vu Krisztusovom gorisztnênýi od gvüsnoszti nasega gorisztnênýa zmóžno szvedôszto dêva: z-etim бүдênýem dokoncsa szvojo obládno vüzemszko predgo: „Záto, bratje moji lübléni, sztálni bojde, negenyeni, obilni vu deli Goszpodnovom vszigdár. znajôcsi, kâ ne bode zaman delo vase vu Goszpodni.“ Luther pa, gda nyegovo düso tužne vezdásnyoszti kêpi mantrájo i düsa nyegova sze bori z-szküsávanyem, eto rêcs napíse pred szébe: „Vivit“ — ('zivé Jezus) i dale sze vüpa, dela i bojúje — ino sze ne oszramotí.

Jeli tak csinímo mí tüdi? . . . Vüzemszki szvétek ná zasztávi bojazlívó szkuzênýe. Szkuzécsi med mrtvimi iscse toga 'zívoga. Ná hênýa vecsno vôtlo kritizêranye i malenkosztno potíkanye, stero szí po-

koj iscse vu tom, ka falingo szamo vu drúgom vídi. Nâ odhája túžna dvojnoszt, stera záto, kâ je doszta nê tak, kako bi moglo bidti, tô miszli, kâ niti nemre, lehkó niti neszmi nacsí bidti i tak môcs cera, 'zítek zadávla. Te pa ne 'zivé nas Odkú-pitel? Nê nyemi je dána popolna zmo'z-noszt na nébi i na zemli, nâ vsza na do-bro obrné? Nezavúpamo sze 'ze nyegovoj rêcsi?

Gori je sztano! Gorisztánemo! Li k nyemi, ár On szamo naso prosnyo csáka, on szamo tô scsé viditi, ka szmo blagosz-lov gotovi prinyem i szamo prinyem isz-kati ino vu znanosztí nase szlabosztí z-verov 'znyegovi rôk vzéti. Te gorisztánemo, 'zíveli, delali i bojúvali sze bomo i nebo-de zaiman nase delo.

Na delo tak, bratje! za naso lübléno cérkev! Vu môcsi nasega Zvelicsítela na-prê nevcagano! Vúzen 'zítek nazvesztsáva, 'zítek dáva. Vúzen je gorisztánênya, 'zítká, nevcaganoga dela, obladávnoga boja szvé-tek! Nâ glászi nas 'zítek, nase delo, nase bojúvanye tüdi, kâ je Jezus gorisztano, kâ szmo i mí gorisztanoli.

Za P. H.

**„Dr'zi, ka más, naj ti niscse
ne vzeme korôno tvojo.**

(Ozn. Jánosa 3, 11.)

**Pozdráv evang. bratov v Horvátszkoj
evang. bratom v Prêkmurji**

Poszláni po Dr. FILIP POPP evang. sinyôri
v Zagrebi.

Mili evangelicsanszki bratje!

Dokecs je gorisztála sztára ausztrij-szko --vogrszka monarhija, bíli szmo mí evangelicsanci v Horvátszkoj i ví v Prêk-murji, — i csi szmo glih organizirani bíli v ednoj generalnoj matere cérkvi —, itak eden ovomi nepoznáni i tühénci, ár szte ví politicsno szpádali pod kr. vogr-szko vládo v Budapesti, mí pa pod kr. hrv. szlav. vládo v Zagrebi. Ali szmo sze vszi szkúpno szló'zili, da bi szvojo mílo evangelicsanszko vero i cérkev naprê po-mágali, zídali i prôti vszém napádom „nasega sztároga protivníka“, kak tô nas velki reformátor Luther dobro velí, na vsze sztráne nê zôbszton bránili i ocsúvali.

Dnesz je nasa, i pá gotovo vasa sztáva szploj drúga. Vase Prêkmurje poli-ticsno szpáda v naso nôvo dr'závo SHS., tak szmo zdâ escse bole, kak prvle edni na drúgoga pritisznyeni, da sze kak szô-

Podlíztek.

Vsze je dobro, csi je konec dober.

Sészt prípovejszt. (z-vogrszkoga poszlovenco Fliszár J.)

4. Zadomesztsávanye.

Nezrecsena szramota je doszégnoła nemesko Csürioovo famílio. Sztrahsna csrbina je vdárjena na nyé postenyê. Péter gazda bi nájráj bio, csi bi cêla szvádba na Berkes Mihályá hí'zo vdárila i fundala jo. Komâ szo ga vtóli — nesztanoma je trôbo, ka on 'ze pokáze . . on more prepa-viti tô famílio. Velka szreca je bila, ka je on szamo z-recsámi bio glaszen i nê z-csinényem — ár Bôg zná, kaksa pogúbelnoszt bi znála z-toga príditi. Etak pomali, da sze je 'ze povôli vô z-csémero, je pomíro i pôdao nenavádnomi polo-žáji, naszlédnye je escse on zácsao sziná Mi-klosa trôstati i miriti, nâ z-pámeti púsztí tô cá-cavno bábito, stera sze tak nesika k-nyemi, ste-ro szo nyemi szílov nasínyek steli zasíti. Jeszte

vu Záhony vészi povôli deklin i lehko szí pre-béra med nyimi.

No szamo, ka je nyemi lehko gúcsao ká-sté, vsze je zaman bílô, rávno tak, da bi grah na sztêno lúcsao. Nê je bár odgôvoro ni dobre, ni húde rêcsi, ali z-obráza sze nyemi je vídilo nakanênye zadomesztsávanya za on veliki spot, kaksega je cslovek escse nê dôbo. Do ednoga hípa sze je nê szmeo z-hí'ze pokázati, nâ sze nenájde z-lüdmí i necsúje nyih sajnálivanye, ali pa spotárjenye, ali szledi je batrivnêsi grátao, cêle dní je vu ostarii lumpao i príprávlao sze k-szvojemí húdomi deli.

Z-recsjôv, Csüri Miklós sze je vszigdár bole i bole priblízávao k-onoj pôti, stera na szkvarjénje pela. Vu nesztanom nocsüvanyi, pítvini je te bôgse szvoje mocsí zakockao. Ne-delaven, manyúkiúvajôcsi cslovek je grátao 'znyega. Nájbole ga veszelílo, csi je z-kém v-szvájó prisao i dobro ga natelébao. Nájbole razbijásztí decsko je bio vu vészi, kí je 'ze nê szamo ed-nôk pred prezbíterium bio pozávani, gde je obil-no dôbo to szvoje. Ali za vsze tô ga je 'ze nê

szedje szlo'zimo; szlo'zimo i z-vszêmi drűgimi evangelicsanskimi bratmi na cêloj zemli v-vkűpnom delanyi za zidanye, raz-presztêranye, naprêidênye, cvêtje i dalnye blá'zenstvo műle nase evang. cêrkvi. Szlo-'ziti sze nam trbê i moremo têm bole, ár vszi dobro szkoznűjemo, známo i do'zivilűjemo, ka „nas sztár protivník“ nerad i z-mrűznyov glêda nase bűvanye (létezés)! Tű, rávno za volo potrêbnoga szlo'znoga vkűpdelanya na pűli verszkom i cêrkvenom i da moremo drűzati i szpunyávatí adre-szane recsi „Drűzi, ka más, naj ti niscse ne vzeme korôno tvojo“, mi evangelicsanci v Horvátszkoj podámo vam bratom v Prêkmurji bratinszko rokô!

Tak je „Drűzi, ka más, naj ti niscse ne vzeme korôno tvojo“, tű opomínanye apostola Jánosa nam náj vszigdar, plaho-cse pred ocsmí! Ali kakda doszêgnemo i da nêzobszton szpunimo ono opomínanye? Na to mámo szamo eden odgovor: „Bojdi veren notri do szmrti; i dam ti 'zitka ko-rôno“ (Ozn. Janosa 2, 10.) Ja, verni, trbê i more, da bodemo, ob 1, verni Bôgi Goszpodni nasemi, 2, verni Goszpodni Jezusi Odkűpiteli nasemi i nyegovomi po nasem Lutheri znôva odkritomi, sztáromi evangeliomi i 3, verni Dűhi Bo'zemi, steri je po Lutheri i nyegovoj reformáciji nam

pregovorio i dnesz escse v nasoj cêrkvi 'zivê —

Nasa evang. cêrkev rávno v zdávnyem vrêmeni, v sterom je, kak rêtko prve, zavládala velka nepobo'znoszt, potrebűje práve, verne i odlócne krscsane i kotrige; kotrige, stere v cêlom szvojem 'zivilűnyi nevklekny-no sztojűjo na fundamentomi Krisztusovoga evangelioma, k-steroga csűsz-toj vretini nász je rávno nas reformátor prípelao. Cêrkev nasa potrebűje kűrige, stere szo nê szamo krscseníci i evangeli-csanci po rodjênyi, ali imêni, nego kotrige, stere szo v-szvojoj krscsanszkoj evang. cêrkvi násle szvoje závitje, szvoje hí'zno ognýiscse, szvojo domovino. Szvéto píszo nász na dale vcsi, da „bidti krscseníkom“, znamenűje: bidti bojűvníkom. Z-toga zhája, da mí evang. krscsani trbê, da bôdemo i verni borci v dűhovnom i dűsevnom deli. Záto, míli bratje, bojdimó dobri, batrivni, sztálui borci, steri szo mogôcsi znásati i obládati vsze zádeve i teskôcse i priná-sati i nájvékse áldove za szvojo vero.

„Drűzi, ka más, naj ti niscse ne vze-me korôno tvojo“! Tű je dnesz vodna rêcs (jelszó) vszê evangeliánov na cêlom szvéti, vodna rêcs, stera prineszé protes-tantizmi cêloga szvéta velki plod, a tű je „Mednárodno protestanszko szvetovno

bilô vecs szram, nê ga je szramotílo, csi szo szí vu vêszi od nyega gűcsali i z-prsztom na nyega kázali. Szvojemí hűdomí zadomesztsávanyi je zivo i li na prilíko csakao, da je doprineszé.

'Ze je proti szprotolétji bilô vrêmen, na konci márciusa. 'Ze je szkoron dvá mészeca preteklo od nezgovornoga zdávanya, kak szo tű v-Záhonyi gűcsali. Katika je tűdi povôli britki dnévov mêla vű tom vrêmeni. Ocsa jo je pog-nao od dôma, pri ednom rodi sze je sztísznola. Ali szledi sze je dônok domô povrnôla, szamo ka je na rêtci szmêla vűidti i li szamo k-szôszedi.

Eden vecsér, kak od zôszedá domô ide, kak sze je na vráta notri obrnôla, jo níkák po-pádne. Szahszívsá sze szcvíli, ali li hítro sze obatríví i píta:

— Sto je tű?

— On, koga szí vmoríla 'zivoga — odgo-vori eden szmogoren glász, v-sterom je Katika Csűri Miklosa glász szpoznala.

— Jaj! Ka scsés z-menom?

— Escse i zdá tiszto vadlűjes, kak szí vu cêrkvi vadlűvala?

— Jasz nemrem od toga, csi te nemrem polűbiti!

— Pa escse itak rada más Vég Sándora?

— Escse itak!

— No te sze pa ná zgodí! . . .

Zdá sze je csűio pribli'závajôcséga baktera tu-lêcsi glász. Katika je notri szkocsíla na vráta, Miklós sze je pa za blűzi bodôcse sztáre akácie sztêblo potêgno. Bakter je rávno pri nyem krí-csao pred vszêmi dobro znáni versus:

Ná poszlűhsa vszáka hí'za

Ed'nájszet je vdár'la vűra.

Na ogen, blágo szkrb mête,

Od hűdobnyákov sze varte.

Ah! Kak je nika sztrôszílo Miklosa! Tre-petajôcs je glêdao gor na nébo, dokecs je bak-ter nadaljávaó szvojo pôt gori povêszi. Vu szvo-joj műtnoj glávi szí je premislávao. V-kaksoj bliszcsécsoj csisztôcsi sze szvétíjo tam zgorá lêpe zvêzde i glêdajo doj na nyega, ki z-grêhom namêni vtepszti dűso szvojo! Lêpe detecse molítvi, pobo'zna cêrkevna vcsenyá, szo sze nye-

drűstvo,“ v-sterom sze vszi náidemo, vszi protestanti szvĕta, tője: Protestanti Nemške, Danszke, Svedszke, Norveske, Finlandszke, Svajcarszke, Holandszke, Engleszke, Livlandszke, Letlanszke, Polszke, Ruszke, Csehoszlovenszke, Ausztrije, Vogrszke, Erdelja, Jugoszlávije, Italije, te Amerike i Ausztralije, — teda bodemo sze vszi v-bratinsztvom zdrűzenyi vtrdili v-mocsnom grádi, z-steroga bodemo mogli odbiti vsze nepriátelszke napáde, gdesté i v-sterojkoli zemli bi sze prôti nasoj cĕrkvi zacsnole. *)

Ali da csuvanye „gráda“ nászhajno bode, potrĕbno je, da mí evangelicsanci vu vszoy poedinoj zemli, tak tűdi v SHS. drűzávi szamí delamo na szkűpnom fundamentomi. Tő nase vkűpno delanye pa more bidti prehodjeno 1, z-verov, kak szo jo nĕ szamo nas reformátor, nego i vszi nasi ocsáci z-globoke poboźnoszti vadlűivali; 2, z-vűpaznosztjov, stera nigdár ne vcaga, stera, csi vu cĕrkv. ‘zítki

*) Prvi fundament za zgoraj imenűvano. „Mednar. prot. szvet. drűstvo“ položen je 23. mărca 1923. v Amszterdami (Holandszkega), te 24. i 25. majusa 1923 v Berlini (Nemška), v novembri 1923. v Stockholmi (Svedszka), te 4. i 5. mărca 1924. znovics v Amszterdami, kama je i piszá-tel eti recsi pozvan. Pridrűzitev protesztanusov z-szkoro vsze imenűvane zemle vecs je tak rekocs gotovo delo.

vecszi taki nedoszĕgne cĭla, ne merjĕ, nego dale ‘zivĕ i csloveka nesztanoma bűdi i batrűje na dalno delanye, i 3., z-lűbĕznoszťov do onoga, ka vszákomi evang. krscseniki more nájszvetĕse bidti, i tő je nyegova cĕrkev, stera ga odgája v veri i tak k-Bōgi i Krisztusi vodi. Csi sze tő doszĕgne, ne bode nam de anye zōb-szton, nego na díko božo i biáženstvo mile nam cĕrkvi. Bratje v Prĕkmurji! Z-radosztjov vam mam naznaniti, da sze ‘ze i zvűnszki orszagōv evangelicsanszki szvĕt zacsne za vász intereszirati. Dospeo mi je dnĕva 24. i 25. majusa 1923 na gyűlĕsi „Evang. drűstva“ v Berlini, oszobno obrnōti pazko tam nazōcsi bodōcsi na vase cĕrkv. sztáiscse. Bio szem szproseni od Dr. Sir. Dickinsona, ev. dűhovnika v Londoni, tajnika „Intern. szvetszkog. drűstva za priátelszko delovanye cĕrkvĕo i kotrige „Lige naroda“ v Genfi, da nyemi referiram od Vasega cĕrkvenoga polo-zája. Primivsi mojo informácijo, pomirio me, da bode i pitanye verszki mĕnsin szkoro povolno rĕseno. Na dale je csaszopisz „Evang. drűstva“ v Berlini „Wartburg“ na moje kcőjdelanye ‘ze dvakrat prineszao notice od pregányanya ev. cĕrkvi v Prĕkmurji. I tak sze szmĕmo vűpati, da ni Vi bratje, neszmite osztáti pozábleni i

mi vrtĭla v-glávi, stere je on vrĕlo jemao vu vűszta szvoja i rad poszlűhsao, od vsza znajō-csega i vszavidōcsega Bōga nebeszkoga. Oh da bi on escse nazáj prvĕsi mogao grátati! Z-nedűznov detecsov pámetjov i lűdi postűvanyem!

Zvĕzd bliscĕcsa nĕba ga je k-szebi vlĕkla. Tak sze nyemi je vűdlo, da bi niksi nebeszki glász zacsűto, steroga je prineszao vláki veter. Té veter je nesztanoma véksi posztanyűvao i naszlĕdnye z-beszncĕsov, kak vihĕr vdĕrjao. Ali tő je ‘ze nĕ bio vecs nebeszki glász, nego sztō-jezero vragōv trōblenye, steri szo vszi okōli Mik-lōsa vűh vdĕrjali i z-beszncĕsov trōbili.

Hahaha! Ospotali szo me, oszmejáli, v-szramōto posztavili. Meni tebĕ nĕ trbĕ, drűgoga mam rada, do groba de ti na glávi té spot.

Tő nemrem prenoszti, morem szĭ zado-meszsánye szpraviti — právi zburkano vu szebi Miklōs i nika lűcsi na Berkes Mihálya delavnico.

Okōli polnocsi nikse csűdno pōkanye, prácsanye zbűdi z-szna Berkes Mihálya. Gori szkocsi i k-obloki beží i szkoro bi znák szpad-

no, ka je zagledno. Delavnica, stera je na dvo-riscsi száma obszebi sztála, je v-ednom ognyi bíla. Tam je nyegovo odlicno delo, nyegovo imĕ, vecs mĕszecov trűdavnoga dela szád, te lĕpi oltár goszpodnov, steri je ‘ze szploj zgotovleni bio, szamo rávno escse nikeliko szlĕd-nyega gladjenja nyemi je pĕrĕbno bílō dati. — Brániti je steo, ali nĕ je mogao, ár sze je nĕ mogao k-coj priblízati k-gorĕcsoj hrambi. Vu dvojnoszti bodōcsi szĭ je kecsko szkűbao. Plamĕn tak da bi ga na szrdcej ‘zgao, sze je pomali ‘ze dotíkao nĭstĕrni tálov oltára, potom sze ga je prijao i vdiljek be‘zao tá po lepō vōzrĕzani i osznovleni nápravaj.

Med tĕm szo vecsarje vkűp szpribĕzali i nerĕdno brez cĭla szemtá vkříz drkali. Zenszke jávkale, moski szo nĕ znali, zakoj bi prijali. Pa rávno zdá bi trbelo ednoga zdrznoga csloveka, ki bi v-rōke prijao pelanye ognya gasenye, steri je ‘ze prĕk vdaro na Simon Gyōrgya hĭzo i odnut doj do Bodon Antala naszipárnice. Szrecca, ka je tá hramba z-ciglom bíla pokrita, ár ovak Bōg zná, gde bi sze sztavo. Cĕlo nōcs

osztávlani tam v szeverno-záhodnom kôti nase dr'zave, nego evang. szvêť zvě za Vász i vecs bode znao za Vaso bivoszt.

V toj vŭpaznoszti Vász pozdrávlamo i dámo Vam bratinszko rokô i Vász pozavamo na szlô'zno, vjedínano delanye vu toj veri, da nam bode po miloscsi bo'zój mogôcse szpunyávatí i obdr'zati opomínanye apostolovo: „Dr'zi, ka más; naj ti niscse ne vzeme korôno tvojo!“ Tak naj bode!

*

(Vu evang. szvêťi dobro poznanoga vrêloga, môdroga i neobtrúdnoga Zagrebszkoga sinyôra verebratinszko pozdrávlanye, bátrivanye i do tega mao za volo nasi intereszov vcsinyene sztopáje z-genlívím szrdcom zahválímó! Prôti nam viégnyeno priátelszko rokô k-tem z-véksov radosztjov prímleno, ár od 5 lét mao nam je je tak niscse nê ponúdo. Na isztom fundamentomi sztojécsi, za Bo'ze králevszto delajôcsi, szmo ední i ední moremo bidti, naj zdr'zímó, ka mámo! Reditelszto.)

Judás.

Píszao: Váradí A., poszlovensco Fliszár János.

Grobi szo sze odpérali,
Szunce, zvězde potemneli,
Cérkvi sztêna sze pôcsila
I zemla z-meszta genola.
Na szrêdnyem kri'zi rozpéti,

je niscse nê megno. Te sztári dŭhovnik je tŭdi tam hodo med fárníkmi i szvojimi krotkimi trôstajôcsimi recsámi potíhsávao nyih szrdc bolécse rane. Li Berkes Mihály sze je nê dao potrôstati. Ár je tiszto, stero bi nyemi prvêse imé, postenyé znôva potrdilo, ognýi na porob szpadnólo.

(Nadaljávyne pride.)

Kŭpte, ár je tŭ szenye pred dverami; szprávlajte notri, dokecs szíja szunce i je lêpo vrejmen; nŭcajte Bo'zo miloscsó i Rêcs, dokecs jeszte. Ár naj zná tô vszaki: Bo'za Rêcs i miloscsa je ploja, stera nepríde 'ze tá nazáj, gde je ednôk bíla. (Luthera govor.)

Med vdárjenimi ranami:

Szin Bo'zi szí etak zdehne:

„Ocsa moj“! Szpunilo sze je“!

Tam na Golgothe bré'zíní,

Med nezakopani cson'tí,

Na stere tak pré'zalosztó

Szíja szunce, — vrêze ténýo:

Steri glob'ke ocsí vôtíle

Szo odávca prekúnóle:

„Boj prekléti, zakunyeni

'Skarjôth Judás tak vtepení.

Bojdi od vszê pregányani

Neszmíleno zavír'zeni“!

* * *

Cêlo têlo 'znyím trpecse

Meszta náidti mindri nemre,

V-glávi nyemi oh kak strmí,

Szrebro sze nyemi 'ze mrzí!

— Brezi cíla hodi — blôdi

Eszi i tá gori-dolí;

Vmoriscsa brêg okôlívrat

Je okró'zo vecs, kak dvakrát:

Vszígdár sze nazâ povrno

Na Jezusa kri'za meszto;

Zaman sze ga tak ogíble,

Zaôva pá lí k-nyemi príde.

— Messiása kŭs ga pecsé,

Krví cêna, — to szebro 'zgé,

Stero v-prígíscsi sztiszkáva,

Nyemi dŭso, szrdce vmárja.

— Csi bi z-tém nevolním szrebrom

Szí mogao mir szpraviti on, —

'Zítek bí rad tá dao za nyé,

Csi bí dôbo mir, postenyé.

Oh csí bi mogao zvrácíiti,

Krvno meszto cvekôv szkrití!

* * *

Kmicsi sze okôli nyega,

Szrdce sze 'mí sztrahsno bríga;

Zemla sze zácsa trôsziti,

Dén sze na nôcs premeniti. —

I kak blôdi v-gôsztoj kmici,

Sze potekne tam na sztrmci,

Vkŭper szpádne na pecsíni —

Nevê, gde jeszte i hodi?

Gori sze zglédne na nébo,

Stera je tak kmicsna grozno:

Z-nêbe szpádne edno kaplo

Vrôcse krví, 'mí na glavô.

Gor sze zbŭdi, zdranfa z-támna,

Od zhoda sze do záhoda
Bliszka, — lécse grumszka sztrêla.
 — Gor' szi zdehne: „*Oh mili Bôg!*
Odpûszti mi li zdâ ednôk!“
 Ino, kak sze zglédne gori,
 Ober nyega on kríz sztoji,
 Koga ôdao, na nyem viszi,
 'Znyega rane sze krv cedi.
 Szkocsi, — be'zi, kak zvirina
 Prêk po csontaj, grüdâ kamna —
 Po Golgoth' bregâ zrêberji
 V-kmicsnoj nôcsi szam jedini.
 — Ah, nikak nezaosztâne
 Pred kim be'zi, 'znyim vréd ide, —
 Sztrahsna groza ga obide, —
 Vszigdâr v-vékso mrêzo pride.
 — Be'zi, — be'zi, brez pocsinka.
 Vnêmar, brezi vszega cila . . .
 Z-vrôcsov glavôv v-kamen vdâri:
 En »jaj« . . . szpâdne . . . 'zlak ga vdâri!

* * *

Têlo mir má . . . a, nê dûsa! . . .
 Ona dûze be'zi grêhsna!
 Tá pred vrâta k-nebész Bôgi,
 Bodôcsa vu velkoj moki:
 „*Oh! pûszti me notri, ocsa,*
Ti vekivecsna milosztza:
Odpûszti, ka szem odâla
Szina tvojga jedinoga!“
 — »Sto szi ti, grêhsni szín? ka más?
 Nâ csüjem«! . . . „*Skarjôth Judâs!*
 . . . Ah! groza zide po nébi, . . .
 Zvêzde kâplo, — sztrahsno grmí! . . .
 . . . Ho'zâna hênya . . . ali szam
 Bôg vöpovê szvoj szôd zdâ tam!
 . . . Hûda dûsa sze presztrâhsi
 Ino od tisztet vkrâ be'zi . . .
 — Be'zi; — be'zi, — tecsasz be'zi,
 dokecs k-pekli nepribê'zi:
 »*Odprite mi! velki grêh mam,*
Nâ vzemen lon, ár dobro znam,
Vrêdna szem kastige vecsne;
Nêga od méne véksega
Na szvéti etom grêsnika!“
 »Sto szi? . . . szkvarjênya nôv' sztancsar?
 Dûsa ercsé: „*Skarjôth Judâs!*
 Plamén hênya . . . »jaj« . . . obnêmi,
 Mantra tüdi v-en' megnyeni.
 Groza obhodi pekel zdâ:
 „*Nej te trbê!* li idi vkrâ!

Idi odtéc prekunen szín, —
 Pekel je malo za tvoj bin“!

* * *

Z-nebész, z-pekla vösztrana,
 Blôdi, 'lskarjôtha dûsa,
 Ni vu nébi, ní na zemli,
 Nemre ona meszta náidti.
 — Blôdi, kak tênya medlâva,
 Kak edna nocsna szküsnyáva! . . .
 Tü pá Golgothe priprâvla,
 Nevolo i mantre szprâvla.
 Kak dûh pokvarjeni hodi,
 Szkítajôcsa sze med lüdi,
 Ár na etoj grêhsnoj zemli,
 Golgothe jeszto zdâ tüdi, —
 Gde sze vszâko dobro, szvéto
 'Zené vmârvat csesztô ono, —
 Na bicsüvanye, kríz, kak znâs:
 Je pregnan vszâki Messiâs! . . .
 — Judâs je med nami vszigdâr,
 Nepreide, neveszne nigdâr,
 Kí dneszdén tüdi odâva,
 Nedû'znim Golgotho szprâvla!

A prekmurjei evangélikus egyház és a diák-otthon.*)

Legutóbbi időben nemcsak élőbeszédben, hanem a helybeli sajtóban is igen sok szó esett arról, hogy a beállt viszonyok miatt az itteni evang. egyház veszélyben van s ha a viszonyok nem változnak, megsemmisülése biztosnak vehető. Gyérülnek az egyház támaszos oszlopai: az evang. lelkészek és tanítók. Már két gyülekezet lelkész nélkül van s míg előbb nemcsak minden evang. felekezeti iskola volt ellátva kellő számban evang. tanítókkal, hanem az állami iskolákban is oly helyen, ahol többségben van az evang. vallásu lakosság, mindenütt evang. vallásu tanító alkalmaztatott, több tanerős iskolánál pedig, bármily csekély számban volt is képviselve az evang. lakosság, az egyik tanerőnek evang. vallásunak kellett lenni, hogy így lehetővé tétessék az ev. vallásu tanulók hitoktatása; most azonban már nemcsak az állami,

*) Tekintettel az ügy nagy fontosságára, melyet ez a kiváló cikk érint, közöljük magyar nyelven is, hogy az esperességekhez tartozó három magyar gyülekezet hívei is megértsek. — Szerk.

hanem az evang. felekezeti iskolák sincsenek ellátva kellő számú evang. tanítókkal.

E két jelenségben a prekmurjei evang. egyházra nézve csakugyan komoly veszély rejlik: „pásztor nélkül elvesz a nyáj.” Itt a tizenkettedik óra, hogy erről ne csak beszéljünk és írjunk, hanem erős elhatározással, vas akaratral és lankadatlan, kitartó munkássággal lépünk a tettek mezejére! Gondoskodjunk kellő számú ev. lelkészről és tanítóról! Itt azonban egy nagy kérdőjel áll előttünk. Hajlandók-e tehetősebb gazdálkodóink, kereskedőink és iparosaink, akik képesek lennének a mai taníttatás borzasztó nagy költségeit elviselni, lateiner pályára adni gyermekeiket, amikor ezen a pályán csak nyomorúságot látnak, míg ők gyermekeiknek a mezőgazdasági, kereskedői és iparos pályán sokkal jobb jövőt biztosíthatnak? Ezt alig remélhetjük. Gyermekeikkel ugyan elvégeztetik a középiskola, vagy polgáriiskola négy osztályát, hogy az általános műveltséget elsajátíthassák s a szellemileg haladó világtól el ne maradjanak, de arra, hogy gyermekét hivatalnoki pályára adja, már most csak a legritkább esetben határozza el magát valaki.

Hogyan segíthetünk tehát azon, hogy Prekmurje népe kapjon saját véréből származott nemcsak elegendő számban lelkészeket és tanítókat, hanem világi hivatalnokokat is?

A szegényebb népréteg fiaiból kell nevelnünk ezen állásokra szellemi tehetségben kiváló egyéneket! Csak az elemi iskolák tehetnének tanubizonyságot arról, hogy mennyi kitűnő tehetségnek kell szunnyadnia érvényesületlenül csak azért, mivel nem volt anyagi eszköze ahhoz, hogy kiképeztessék s azt a társadalom számára sok hasznuan gyümölcsöztesse. Szegény ember, aki küzd a megélhetéssel, szívesen engedné gyermekét hivatalnoki pályára, de nincs neki hozzá anyagi ereje, hogy kitaníttassa. Itt tehát előáll a társadalom kötelessége, hogy a kiváló szellemi tehetséggel megáldott gyermekeket felkarolja s kiképeztesse. Fentebb említett okoknál fogva különösen egyházunkra hárul ez a kötelesség. E szempontból a prekmurjei evang. egyház minden tagjának figyelme irányuljon a már tervbevett »diák-otthon« felé!

Mintha a Végzet is úgy akarta volna, mintha a Gondviselés maga sugallta volna egyházunk hű fiának, áldott emlékezetű Kühár Ferencnek, hogy házat, szerény hajlékát, melyhez

szép telek is tartozik, hasonló célra az evang. egyháznak adományozza. Ez legyen az alapja egy oly emberbaráti intézetnek, mely idővel a prekmurjei evang. egyház védő angyalává fejlődik ki s simboluma lesz az evang. egyház áldozatkészségének és emberszeretetének.

Feladata lesz a Deák-otthonnak elsősorban a legkiválóbb szellemi tehetséggel bíró, evang. vallásu vagyontalan tanulóknak, akik lelkészi, tanítói és köztisztviselői pályára készülnek, ingyen lakást, élelmezést és segílyt nyújtani, hogy a helybeli középiskolát elvégezhessek s utána szakiskolákban is folytathassák tanulmányaikat. Így nyerhet a prekmurjei evang. egyház idővel elegendő számban lelkészeket, tanítókat, nemkülönben közhivatalok tisztviselőket. Ezekből válnak majd, mint az egyház volt gyámoltjaiból, annak legnagyobb támogatói, az egyház szellemi épületének legerősebb pillérei.

Másodszorban befogadja a Deák-otthon, amennyiben a hely és anyagi állapot megengedi, vagyonos és kevésbé vagyonos szülők gyermekeit teljes és kedvezményes fizetés mellett, sőt más vallásu szülők gyermekeit is. Át kell tehát alakítani azt a szerény kis házat s annyira megnagyobbítani, hogy sok-sok tanulót legyen képes befogadni, akiknek majdan nemcsak megfelelő lakást, élelmezést, hanem szigorú, lehetőleg szakszerű felügyeletet is nyújt, ahová bármely szülő a legnagyobb bizalommal és teljes megnyugvással helyezhesse gyermekét!

A Deák-otthon megnyitását nagyon sürgősnek tartom, mindenesetre már a jövő tanév elejére. Három-négy tanuló befogadására jelenlegi alakjában is alkalmas lenne. Megnagyobbításához, illetőleg építéséhez szükséges összegre és fenntartási alapra pedig haladéktalanul meg kell indítani a gyűjtést. Nagy, igen nagy összegre, milliókra van szükség. De ne veszítsük el bizalmunkat! Erős akarat és tántoríthatlan s lankadatlan kitartás csodákat képes művelni. Egyházunk hiveiben meg van a kellő áldozatkészség. Bizonyítja azt a legutóbbi két év; mikor ez a vidék evang. lakossága milliókat fordított harangok beszerzésére. Csak ápolni kell a vallás-erkölcsi érzületet, az áldozatkészség önmagától fejlődik és fokozódik. A vallás-erkölcsös ember önmagát érzi megjutalmazva, mikor másokkal jót tesz és gyámolításra szoruló szegényebb embertársait segílezi.

Nemcsak pénzbeli, hanem terménybeli adományokat is kell gyűjteni. Nem hiszem, hogy egyházunk hívei között akadna egyetlenegy gazda is, aki évi terméséből egy-két liter gabonát, s gazdaszony, aki egy-két tojást ne adna e humánus szent célra. Az összeszedést bizonyára öröme st végzik s a híveket adakozásra lelkesítik a minden fiók-hítközségben választott gondnokok és feleségeik. Az egész esperességekben összegyűlt terménybeli adományok a szükséges mennyiségben a Deák-otthonban elhelyezett tanulók élelmezésére, a felesleg pedig pénzértékben a fenntartási alapra fordítatik.

Ne essék a prekmurjei evang. esperesség községeiben sem nyilvános mulatság, sem lakodalom, sem paszita, sőt még gyász-szertartás sem, (mint ez utóbbi esetekben dicséretreméltóan izraelita testvéreinknél szokásban van mindig a szegények számára könyöradományokat gyűjteni) ne muljék el egy ilyen alkalom sem, ahol akár vigalom, akár szomorúság közepette meg nem emlékeznének a Deák-otthonról s bármily csekély adományt ne gyűjtenének számára!

Gyülekezeteink előbb kötelesek voltak a soproni ev. iskolák fenntartására bizonyos meghatározott összeget fizetni, nem lehetne-e most ezt az összeget a mai viszonyoknak megfelelő értékarányban a Deák-otthonra fordítani? Hiszen ez itt ugyanolyan célt szolgálna, amilyent ott szolgált. E felett az esperességi gyűlés van hivatva határozni s remélhetőleg kedvezően fogja ezt a kérdést elintézni.

Tekintettel arra, hogy a Diákotthon az állam szempontjából is életbevágó közérdeket fog szolgálni, biztosnak vehető, hogy a kormánynál állandó évi államsegélyt is lehet kieszközölni. E tekintetben bizonyára nagy segítségünkre lesz az esperesség agilis felügyelője, akinek befolyásos körökkel nagy összeköttetési vannak.

Az itt elősorolt forrásokból lehetne fedezni a Diák-otthon fenntartásának évenkénti költségeit. Óriási összegre van azonban szükségünk épületének kellő mértékben való kiterjesztésére, illetve felépítésére, továbbá annak az alapnak előteremtésére, melynek kamatjaiból lehetne a Diák-otthon gyámoltjainak, vagyontalan tanulóinak a helybeli gimnázium elvégzése után a szakiskolákban való tovább taníttatása, hogy élethivatásukra teljesen elkészülhessenek.

Azt is elő lehet teremteni. Amerikai hitsorsosaink, vérbeli testvéreink, akik eddig minden

szükségünkben oly nagy mértékben voltak segítségünkre, bizonyára ebben is a legnagyobb szívesseggel fognak sietni — s mivel ezuttal igen nagy és életbevágó dologról van szó — még nagyobb áldozatkészséggel segítségünkre.

Ezzel még mindig nem merült ki a mi törekvésünk és fáradozásunk a gyűjtésben. Forduljunk jól megindokolt kérvényeinkkel azon államok protestáns híveihez, amelyeknek a pénzültája magasan áll, így az Északamerikai Egyesültállamok, Anglia, Schweic, Hollandia, Schwédország, Norvégia, Dánia és Csehslovákiában levő protestáns egyházak legfőbb előjáróságaihoz, amelyek aztán körlevelekben felhívják a fennhatóságuk alá tartozó gyülekezetek figyelmét a mi szorult helyzetünkre és megindítják a segély — adományok gyűjtését. Ettől igen nagy sikert várhatunk, mert tekintettel a nagy valuta különbözetre az aránylag kisebb adományok is itt nagy összegeket tesznek ki.

Elmulaszthatlanul szükségesnek tartom, hogy a legközelebb tartandó esperességi gyűlés a tárgysorozatába vegye fel a Diák-otthon ügyét is s küldjön ki egy bizottságot, amelynek feladata legyen a gyűjtést a legrövidebb idő alatt megindítani, e tárgyban a kérvényeket elkészíteni és illetékes helyekre elküldeni, a Diák-otthon szabályait és házirendjét megszerkeszteni, annak szakszerű vezetését felügyeletével ellenőrizni, a társadalomnak a Diák-otthon iránti érdeklődését ébrentartani és élesíteni stb. Ezen bizottság szerény véleményem szerint néhány taggal kiegészítve az esperesség tisztviselőiből állhatna.

Ha mindnyájan erős akarattal, tántoríthatatlan és lankadatlan buzgalommal támogatjuk a Diák-otthont, az csakhamar oly hatalmas intézeté fejlődik, amely büszkesége lehet Prekmurjének s nemcsak az evang. tanulókat részesítheti áldásos jótékonyágában, hanem azt más vallású tanulókra is kiterjesztheti. Ugy legyen!

*A prekmurjei evang. egyház,
egy szerény tagja.*

Zakaj podpéram i sirim „Düsevni Liszt?”

Ar je vu vezdásnyem cāti tō jedini liszt, steri evangelicsanszke vernike opōti, krepī i dālēsnyē vere brate blūzi k-en ovomi szprāvla!

Ar podpéranye i razsirjávanye toga liszta je vszákoga csloveka, steri szvojo cērkev lūbi, dúžnoszt i priložnoszt!

Ar je tō nas liszt i nyega podpéranye od drūgoga nemre csakati!

Ponízna prosnya ednoga evangelicsanca.

K prěkmurszkim pobožnim evang. 'zenszkam i devojkam.

„Cseri Jeru'zálemszke! nejôcste sze nad menom, nego nad szebom sze jôcste i nad szinmi vasimi“ (Luk. XXIII. 28.)

Z-těmi recsmi sze obrno te na Golgota idôcsi Zvelicsitel k-tim pobožnim Jeru'zálemszkim 'zenszkam, stere szo ga med britkimi szkuzami na tō szlědnyo pōt szpřevájale.

Na koj je 'ze naprě opominao szvoje vucsenike, gda je 'znyimi na tō szlědnyo pōt sztano v Jeru'zálem, tak sze je tūdi do szlědnye litere zgōdilo. Protivnicke szo ga zgrabili, ospotali, zbi-csūvali, na szmrt obszōdili, potom pa 'zmeten kríž na nyega položili. Szam na szvoji plěcsā je mogao neszi na Golgota tiszti kríž, na sterom szo ga zmed razbojnikami rázpili. Nisterokrát je vkūp szpadno na pōti pod nyega velikov 'změcsavov. Vnōgo lūdsztva ga je szpřevájalo na tō szlědnyo pōt, zmed nými te pobožne Jeru'zálemszke 'zenszke, stere vidōcse nyegove grozne i velike moke, britko szo sze jōkale. 'Zalosztile szo sze, gda szo vidile 'zmeten sors toga pravicsnoga, „kí je grēha nē csinio i vu steroga vūsztaj sze je jálnoszt nē nāsła“ de zdā dōnok na krízi zmed razbojnikami mogao szvoj nedūžen 'zitek dokoncsati.

Jezus pa vidōcsi britke szkuzé i zajōkane ocsi nyihove, z-etov prosnyov sze je k-nyim obrno: „Cseri Jeru'zálemszke! nejôcste sze nad menom, nego jôcste sze nad szebom i nad szinmi vasimi.“ Z-těm je pogléd ti pobožni 'zenszek do szvojega 'zaloszinoga sorsa na izraelszkoga lūdsztva escse 'zalosztněsi sors v 'zmetněso priseszt-noszt steo obrnōti, opominajōcsi je, nā sze nad tēm 'zalosztijo ino sze pascsijo od toga priseszt-noga trplěnya szvoj národ escse pri cāti oszloboditi. — Tō je csinio 'ze prve tūdi, gda sze je v Jeru'zálem približavao i jocsécs erkao: »da bi tí poznalo i escse vu etom tvojem dněvi, stera szlīsijo k méri tvojemí.« (Luk. XIX. 42.)

„Cseri, Jeru'zálemszke! nejôcste sze nad menom,“ ár jasz, csi rávno po teskoj pōti, k Ocsi idem k-onomi, kí je mené poszlao. Ali »jôcste sze nad szebom i nad szinmi vasimi.« Ka bode z-vász, csi nede privasz toga právoga voja i vucsi-tela? Nede tisztoza, steri bi vász na pobožnoszt opominao, i na bo'zo rěcs vcsio? Ka bode z-vász,

csi sze nepovrněte? Ka bode z decé vase? Razí-dejo, kak ovce brezi pasztéra, zablōdijo vu pogū-belnoszt i kastigo pridejo.

Jezus sze k-tim pobožnim 'zenszkam obrno, csi rávno zmed onimi, ki szo ga szpřevájali, je lehko vecs moskoga szpōla lūdi bilō, ali to 'zen-szko szrdcé je bole csūtécse, vu nyem sze ogen vere hitrē vu'zgé, 'zenszko szrdcé je verněse, ba-trivněse, stero nedvojí, nevcsaga tak hitro, kak te batriven i gízdávi moski. Ovo vu toj 'zmetnoj vō-ri szo vucsenické Jezusa zatájili, osztavili i raz-běžali, ali te pobožne 'zenszke csi rávno zmed britkimi szkuzami, szo ga szpřevájale na tō szlědnyo pōt. Tam sztojijo one szledi pod nyegovim krížom i vu toj vūzenszkaj nōcsi szo tūdi one szamo sze vūpale k tomi drágomi grobi približavati.

K tēm pobožnim 'zenszkam sze je obrno, te na Golgota na tō grozno szmrt idōcsi Zvelicsitel i nyé proszi: »Cseri, Jeru'zálemszke! ne jôcste sze nad menom nego nad szebom sze jôcste i nad szinmi vasimi.«

Eto posztno vrěmen, zmed nami tūdi vnōge pobožne krsztsenice dūhovne ocsi na Golgota obrné i nē szamo edne ocsi sze z-britkimi szku-zami napunijo, gda vidijo nedužno trplěnye toga pravicsnoga. Ali kak ednōk te na Golgota idōcsi Zvelicsitel je erkao tēm pobožnim dūsam. »Cseri, Jeru'zálemszke! ne jôcste sze nad menom,« jeli bi nē lehko tak erkao i jeli bi nē lehko na tō opominao i proszo nase Prěkmurszke ezang. po-božne cseri tūdi? »Cseri Prěkmurszke! nejôcste sze nad menom, nego jôcste sze nad szebom i szinmi vasimi.« Ka bode z vász, z decé i verni-kov vasi, steri pomali vszi brezi dūhovni vojov i pasztěrov osztánejo! Evang vucsitelov 'ze szkoro nēmate i pomali dūhovnikov tūdi nebudete meli. Dvě fari szta 'ze na sziotinsztvo prisle, sterivi kak te nevolen Lázár v tegūjeta rokē szvoje, proti tim szrecsněsim, i molita sze za tō dūhovno drob-tinye, stero doli kápke z sztola nyihovoga. Ka bode z-vász, csi po krátkom csaszi ví tūdi na té 'zaloszten sors pridete? Csi nebudete meli sto bi okrszto deco vazo, nedte meli, sto bi je vcsio na pobožnoszt i bogábojazen, na lūbézen prōti Bōgi i bližnyemi, nedte meli, sto bi vam bo'zo rěcs glászo, nedte meli, sto bi vam Goszpodnovo szv. vecsérjo vōobszlūžavao, nē, sto bi vász trōstao vu nevōli i sto bi tá szpřevodo vase lūblěne na tō szlědnye meszto tihoga pocsinka? Sto znā, jeli nepridete naszkori na tiszti sors, kak nigda pred

poldrgov sztotinov nasi ocsácke, kí szo në meli ni edne cérkvi, 3—4 dni szo dalecs potlivati mogli v Somogyvármegyöv vu Surd, csi szo bo'zo rêcs poszluhsati i z-Gospodnovov szv. vecsérjov 'ziveteli steli. Ali ni na tó pôt sztôpiti nedte mogli, ár jo zapréjo pred vami dneszdén te vnôge granice.

Cérkvi te meli, zvoné, stere szte szí zday 'zmetnim trüdom szpravili tüdi, ali tē zvonôvje po cajti nedelni i szvétesnyi dén nëmi grátajo, zobsztom do vász zváli v bo'zo hí'zo, csi nedte meli, sto bi vász vsio i vam bo'zo rêcs glászo.

Mi prêkmurszki evangelicsanci szmo 'ze pred bojnov në meli zadoszta dükovnikov i vucsitelov, drüge národnosztí szo prisle k-nam, steri szo sze nas jezik návcsili i tak nase csérde voji i pasztérje grátali. Ali poetom z vünszki orszagôv zôbstom csákamo dühovnike i vucsitele, ár zapréjo pred nyimi pôt nase granice. — I sto bi 'zelo eszi k-nam pridti, gde do dühovnicke mogli poetom pri vojszki szlüziti i csi trbê, escse vu bojno idti, i gde dr'záva na dühovnike szamo delo i bremen dëva, podpore nyim pa dati nescse.

Zagvüšno 'zmetna je nasa vezdásnya sztáva i escse 'zalosztnësa nasa prísesztnoszt! Evang. cérkev v Prêkmurji je 'ze dalecs prisla na Golgotte teskoj pôti, i csi nyé nevoló escse dugo na pamet nevzememo, i csi mo sze escse dugo müdili nyé z-céle möcsi na pomôcs sztáno i, teda ne csüdüvâmo sze, csi mí tüdi na tisztí sors pridemo, kak ednók tó izraelszko lüdsztvo, steroga ország je opüsztzeni, Jeru'zálem i cérkev porüsena, gde je në osztáo kamen na kámní, národ steri je hrítke szkuze i opominájöcso rêcs Jezusovo në steo bôgati, je raztepeni i raztorjeni po cêlom sirokóm szvétí.

Ka mámo tak csiníti? Z-vküperdjánimi rokámi zôbstom csákamo, z-tëmi sze od nase nevolé neoszlobodímo. Nasa lêpa peszem nam veli: „Prebüdte sze ino csüjte, zovéjo vász vasi bratovje.“ Na delo záto! Szkrbímó sze, ná eti zmed szebom szí goriszhránimo i vönavcsiti dámo prísesztnoe vucsitele i dühovnike, steri szo z nase krví krv, steri eti májo szvoj dom, szvoje sztarise, eti pocsfávajo nyihovi ocsáki i stere sztô i jezero zrokov k nasoj zemli prikapsi. Na té cîl szmo gori posztavili v Murszki Szoboti evang. „diacski dom,“ v sterom dobre pámeti, szirmasko deco scsémó za vucsitele i dühovnike vönavcsiti dati.

Szirotinszke fare! stere 'ze nëmate dühovnikov i vucsitelov: podpérâte té „diacski dom,“ ná kak ná prvle nyé nazáj dobíte! Ví szreçsnëse fare pa, stere escse té csasz voje máte, podpérâte té

dom, ná 'znyega, gda vász vezdásnyi voji osztávijo, nôve dobíte. — Mi evangelicsanci szamo na Gospodnoga Bogá i na szébe sze mámo nakloniti, zvün toga v-denésnyem vrëmeni doszta pomôcsi od drügoga nemamo csakati — Isztina, jesztejo evang. országi, ali nyi prebiválci dnesz dén szamo te neszreçsne nemske evang. brate pomágajo steri szo od nász escse doszta v-véksoj nevôli.

Isztina, cîl je veliki i mi szmo szlabi! Ali neszpozábimo sze, ka z bo'zov pomocsjöv i verim szrdcom szo vszamogôcsa! Mravlé, vcséle szo tüdi mále, szlabe, ali gda vsze vküper delajo, dönok kak doszta blagoszlova vküpszrávijo. Gdé jeszte tisztí evang. krscseník, steri bi në steo nisterno drobítáo za prêkmurszke evang. cérkvi lépso prísesztnoszt aldüvati? Z-tém neprídemo na szirmastvo i nasa deca tüdi od gláda nepreide. Ali jeli szo 'ze prvle vasi ocsáki tüdi në aldüvati na té szvétí cîl vere? Jeli je në vszáka fara prineszla od leta do leta szvojo dácso na evang. vísesnye solé v Soproni!

Tak ná bode po etom tüdi! Vszáka fara, csi drügo në, tisztó sziljecse, ka nyé od leta do leta víse osztanjúje, ná na »diacski dom« aldüje. Gde jeszte tisztá evang. fara, stëra bi në vöscsila falácsek krüha dati tisztómi csloveki, steri de mogôcse ednók düga lêta na dobro vsio nyéno deco?

Jezus je na szvojoj szlédnyoj pôti „Cserí Jeru'zálemszke“ opomíao na nyihovo prísesztno nevoló i ztém proszo, ná sze pascsijo szvoj národ, szvoje sziní, dokecs je escse në keszno, od nyé oszloboditi. Tak proszim: zdá jasz tüdi nase: „Cserí“ prêkmurszke, — pobo'zne matere, cveté-cse devójke: csi lübite naso vero, csi postüjete ôrok nasi ocsákov, csi scséte ná poetom tüdi 'zivé i gorisztoji evang. vera i cérkev v Prêkmurji, teda hodte nam na pomôcs i pomágajte nam, ná sze 'ze v jeszén odpré evang. »diacski dom« v M. Soboti, ár od toga viszí 'zitek i szmrt prêkmurszke evang. cérkvi. Pomágâte nam, ná nas národ tüdi nepríde na tisztí sors, liki steri je Jezusa rêcs i prosnyo bôgati në steo.

Kak csüjemo, v Murski Soboti evang. 'zenszko drüstvo, stero je 'ze do etoga mao na „ev. diacski dom“ najveçs aldüvalo, je dokoncsalo, ka po etom vsze szvoje dohodke, escse te szlédnyí 'zukavec de na té szvétí cîl aldüvalo.

»Cserí« Prêkmurszki! nedajte sze od nyí oszramotiti; naszledüjte lépó, hvále vrédno példo nyihovo! V jeszén, csi toga csasz pridé, naj vszáka hí'za, vszáka evang. familia, në szamo

nisterni dinár, nego nisterno drobtino 'zívisa tüdi na té szvétí cil aldúje. Vcsinmo mi tüdi, ka je mogôcse, naj mi tüdi na Jeru'zálemszki szinôv 'zalosztén sors neprídemo. Delajmo za nasó vero i cêrkev i neszpozábimo sze ka brezi szejatvi nêga 'zétve, brezi trúda nêga blagoszlova. Na tó nasz opomína Pavel apostol tüdi, gda etak veli: „To dobro pa csinêcsi neobtrúdmó. Ar vu szvojem vrêmeni bomo 'zeli obilno csi dobro csiníti nehenyamo. Zátó, dokecs csasz mámo, zevszêmi dobro csinmo; nájbole pa zdományimi vere nase!“ (Gol. VI. 9—10).

Rázlocsní máli glászi.

Pobo'zni zvecsarek v Püconci. Apríla 13-ga dnéva, na cvetno nedelo, po poldnévi ob 2-oj vóri vu cêrkvi pobo'zni zvecsarek bode dr'zni. Z-lêpim redovêkom, z-datárdszkimi peszmami, z-deklamácijami, z-napredávanyem od stirisztolêtné evang. peszmi itv. Vszáki je z-lübéznosztjov pozváni. —

— **Pozív.** Szobotsko evang. 'zenszko drü'ztvo t. l. apríla 13-ga dnéva (na cvetno nedelo) po poldnévi ob 5-toj vóri vu Dittrihovom mozi-i na prédánye bode dr'zalo. Stero bode sztalô: z-'zívi obrázk (podob) obrázivanye, igre i deklamáciov napredávanya. Vsztopnína je 20—15 i 10 Din. Csiszti dobíček sze na Deaski Dom obrné. Kárte sze naprê pri Kardos J. dobíjo. Visziko postüvano obsinsztvo sze po etoj pôti pozové i na podpêranye proszi Ravnitelsztvo

Evangelicsanszke peszmene knige stirisztolêtnico po cêlom Nemskom országi májusa 18., na nedelo Cantate, poszvetíjo. Ovák pa vesz leto predge, katekizácije ôszvetki, gmajnszki i famílszki vecsérje, napredávanya, szpísi vu novínaj itv. té cio bodo szlüzsíli, naj evangelicsanszke cêrkvi zahválnoszt za blagoszlov cêrkevne peszmi escse vu toj nájménsoj gmajni tüdi vöpoká'zejo.

500 evang decé brez evang vucsitela. Szamo vu ednoj fari, G. Petrovszkó, je blúzi 500 evang. decé dnesz brez evang. vucsitela. Vu toj fari zdaj 'ze niti ednoga evang. vucsitela nemamo, dokecs szmo ji prvle 5—6 meli. Bili szo evang. vucsitelje v. G. Petrovszkó farnoj-, Adriánszkó-, Sülínszkó-, Sztányovszkó- i Ženavljszkó dr'závnó sôli. Sto zná, ka vucsitel

szvoj karakter — i bojdi té vu vadlúvánszkom sztráni li »dobra mlácsnoszt«, ali indiferentizmus-, kak nalehci i vönezbríszano tá pritézi vu dúso gingavoga defeta, tiszti tüdi zarazmi, kaksá nevároszt sze proti nasó cêrkvi vu tom zmenkanyi evangelicsanszki vucsitelov.

Márciusa 5-ga je minôlo 250 lét tomi, ka szo pred krvno szodiscse v-Po'zon pôzvali 715 protestanski dühovnikov i vucsitelov, zsteri, nisterne szo szledi za gálerobe ôdali. Szpômémno szo z-toga tém bole, ár sze znôvics kmicsni obláki törmíjo obri nász.

Vere vrêloszt. Kak csújemo morávszka evang. gmajna je szvojega dühovníka plácsó k-vrêmeni primêrno podignôla, tak da vu vezttásnyoj drágocsi nede príziljeni z-'zívlénja szkrbmí sze tesko bojúvati i z-cêla de szvojemí dühovnomi pozványi lehko szlú'zo. Veszeli nasz etaksa vrêloszt verníkov. Z-szrdcá pozdrávlamo morávszke vrêle gmajnare.

Dr'závne solé i kat. szvétki. Nedo-vedno szmo zvedíli, ká vu vecsi dr'závni soláj, gde szo vucsitelje r. kat. vere, deca pa do 80—90 procentov evang. vere, sze ne dr'zi vcsenyé na rázlocsní véksi-ménsi, — zvéksega 'ze tüdi od szamoga rimpápo tázbríszani-, rim. kat. szvétesnyí dnévaj. Tó je velíka krívica za nasó deco. Za ednoga csloveka voílo sze neszmi 60—70 decé z-sôle odpüsztíti i tak indirekte na r. kat. szvétkov zdr'závanye opominati. Prvése vogrszko zrendelúvanye je vu tom táli szledécse bílô: Na one dnéve, steri szo od miniszteríuma vere i vcsenyá ednoj, ali drúgoj cêrkvi za szvétké szpoznani, k-isztoj cêrkvi szlisécsim vucsencom je dopüsztsezo z-sôle vöösztáti, ali drúgoga vadlúványa deca szo dúzni vu solo íditi. Dönok, csi bi v-tisztoj sôli vucsencov 70%, ali vise iszte vere bílô, stera rávno szvétek má, té sze lehko dá pocsínek cêloj sôli, doticsno cêlomi zlócsi. Dr'závni vucsitel je dúzen na szvétek szvoje cêrkvi tüdi vcsíti, zvön csi bi cêli zlócs pôleg zgorányega bío odpüsztsezi. — Civilní komisáriát za Prêkmurje v M. Soboti dné 30. jan. št. 388/s., je tüdi naznáo vszém solszkim vodsztvom v Prêkmurji pôka proszte dnéve. Vtom naznaníli eden punktum szledécse veli: »Dén reformácijszkega szvétká, tó je 31. október, je za evangelicsanszke vucsence brezpo- gojno, za evangelicsanszke vucsítele pa té vcsenyá proszt, csi szo vszi vucsenci nyegovoga zlócsa evangelicsani, csi pa hodíjo v-nyegov

zlôcs tüdi vucsenci drüge vere, teda té vucsencov ne szmê püsztití brez vcsenyá. Z toga szhája viceversa, ka na r. kat. szvétek je dúžen r. kat. vucsitel (nolens-volens) evang. vucsence vcsiti. Naj sze pa tô tüdi godí, goripozovêmo pazko na tô tak g. okr. sols. nadzorníka, kak krajni solszki sztolec, doúcsno prizadeti rodítelov! —

Bokracanci 'ze domá májo zrendelüvani zvon. Na vüzenszki pondêlek popoldnévi sze dá prêk szvojemi pobožnómi pozványi.

Szamovolni dári na goridr'zánye i razsirjávanye Düsevnoga Lízta. Pintarics Stevan Martjanci 5 Din., Üllen János Martjanci 3 Din., Sbüll Ferenc Rankovci 5 Din., Andrêcs Ferenc Szodisinci 5 Din., ml. Vljaj Stevan Lemerje 5 Din., Sebjanics Franciska Brezovci 3 D. Stefan Kovács, Graz 10. Din.; — Eti potdrújemo, ka szmo januára 28,-ga z-South-Bethlehema 2500 Din. dôbili, stera suma je z-szledécsi dárov vküperprísła: Podleszek Ferenc 1.5 Novák Józef, Novák János, Kücsán Sándor, Luthár Józef, Siplics Lajos, Kücsán Sándor, Gróf Miklós, Dr. Stiegler Ernő, Temlin Iván, Cselák Ferenc, Malacsics Ferenc, Kovács Károly, Kutos Klári, Polgár Sándor, Katona Lajos, Ballér Károly 1—1 dolár; vecs ji je darüvalo po 10 centi 8.80 dolárov; vszevküp tak 29.30 dolárov. — Radi bi nadaljávali! — Szrdcsna hvála!

Na podpornico (gyámintézet) je dáno ofertoriuma pri *Bodonszki* zvonôv poszvetsüvanyi 866 dinárov; pri *Szobotski* zvonôv poszvetsüvanyi 226 dinárov; z-*Hodosa* 138.87 Din., i na »Diacski dom« z-*Hodosa* 171.70 Din. Velika hvála daritelom!

Amerikanszko píszmó. Z-South-Bethlehema szo podgovorni reditel etoga lízta szledéce lêpo, trôstajôcse, batrivajôcse píszmó dôbili, stero eti z-cêla naprêdámo. „Visziko Postüvani Goszpon Farar! Nyuvo decembra 7-ga píszano píszmó szam v-rôke dôbo i tüdi nyuv senk, steroga szo nama poszlali, kak meni i Szmodis Jánosi. Za té nyuv dár nyim globoko szrcsno zahválnozt dáva. Dár szva z-veszeljom goriprijala, kak eden szpomín od nyih. — Nádale mené proszijo, gbszpon Farar, ka ná Düsevní Lízst Drüstva kotrigam porácsam. Jasz tô szrdcá rad vcsinim i nê szamo vcsinim, nego szam 'ze csinio do tega mao tüdi, ka szem mogôcsi bio za nyega vcsiniti. Ali zdâ na nyu-

vo prosnyo szme pa escse pá vékso volô dôbo med drüstva kotrige ga razsirjávati i nê szamo med kotrige, nego vszaksemi lütheranszkómi brati i szesztri, stere poznam. Zakâ nebi tô csinio te, gda takse cile, kakse Düsevní lízst má i szlúži lütheranszkim krscseníkom, bí dúžnoszt bila szaksoj lütheranszkoj dúsi podpérati i nê szamo podpérati, nego i med brate i szesztre razsirjávati tüdi. I jasz pa tô na prê szpizsano moje obecsanye mo probao, ka je szpunim, kak náj vecs placsníkov szprávim za Düsevní lízst. Zdâ pa osztánem z-mojim globokim szrdcsnim pozdravlénym do nyih vu. So. Bethlehem 1924. febr. 5. Kousz János.

Palêrom i delavcem. Okrajno glavarsztvo v Murski Soboti naroča vsem palirjem, da morajo vsi delavci, ki odhájajo na sezonsko delo v Belje, pred odhodom vlaka iz železniške postaje Dolnja Lendava pokazati železniškemu uradniku v Dolnji Lendavi potrdilo dr. Josip Brünnerja občinskega zdravnika v Dolnji Lendavi, da so prosti trahoma. Brez toga potrdila je vsakemu delavcu vstop v vlak prepovedan. Za pregled posameznih delavskih skupin glede trahoma plača dotični palir občinskemu zdravniku dr. Josipu Brünnerju 100—150 Din. Palirji se opozarjajo, da bodo vsi delavci, ki so okuženi s trahomom, zavrñeni.

V-Csehoszlovakiji na Požonszkom (Bratislava) vszeucsiliscsi evang. nêrkev theol. fakultás dobí, na sterom vu nemskom i magyarszkom jeziki do tüdi držána napredávanya.

XI. Pius rimpápa, kak sze glászi, 1925. leta május mészeca nísko bulo nakanúje vödati (zná bidti tázbríse coëlibat, to je junastvo popév, ali mogôcse, ka »na radoszt« popév zapovê, kâ szamo moskoga szakácsa szmejo držati.

V-New-Jorki, v Ameriki, methodisti na 24 stokov veliko církev nakanijo zidati dati. Vu szpodnyih presztoraj bi med drügim internatus bio, pa escse kopalicse tüdi. (Prakticsno: od telovne i düsevne necsisztôcse bi sze naednôk mogôcse bilô odszloboditi tü). Tô bi bila nájvéksa církev na szvétí, i nyê zídanye bi kostalo tak po Amerikanszkom blúzi 15 milijonov dolarov. —

Macdonald, té veliki voditel delavcov i zdaj 'zé Anglije miniszterszki predszednik, kak z-zavúpne vretine sze glászi, náj rájcssté *Biblio*.

Neszrecse. Velika bajcarszka neszrecsa sze je pripetila v Ameriki vu ednoj bajci, v-steroj je bilô 175 bajcarov za volo eksplozije. Má bidti szo vszi bajcarje tü od 'zitka prísli. — Grozen vihér je divjao v Atlanskom Oceani, steri je vecs oszob vmôro orano. — Katastrofálne povodni jesztejo v Szrêdnyoj Europi, na Portugalszkom i Spanyolszkom.